

Kan orsaka allergisk hudreaktion. Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Använd skyddshandskar och skyddskläder.
VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

Vid hudirritation eller utslag: Sök läkarhjälp.
Nedstänkta kläder ska tvättas innan de används igen.

Samla upp spill.
Innehållet / behållaren lämnas till en godkänd avfallsmottagare.

Förorena inte vatten med produkten eller dess behållare (Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag / Undvik förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar).

För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.

Formulering: Vattenlösligt granulat (SG)

Satsnummer och produktionsdatum: Se tryck på förpackningen.

Hållbarhet: Minst 2 år efter produktionsdatum.

FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta ut i friska luften. Sök läkare efter betydande exponering, Konstgjord andning och / eller syrgas kan vara nödvändig.

Hudkontakt: Ta av förorenade kläder och skor omedelbart. Tvätta omedelbart med tvål och mycket vatten. I händelse av hudirritation eller allergisk reaktion kontakta läkare. Tvätta förorenade kläder innan de används på nytt.

Ögonkontakt: Skölj genast grundligt med mycket vatten, även under ögonlocken. Använd tempererat vatten och håll ögonen öppna under sköljningen. Om ögonirritation består, kontakta en ögonspecialist.

Förtäring: Uppsök läkare och visa etiketten om möjligt. Framkalla inte kräkning såvida inte läkare eller giftinformationscentral uppmanar att göra det. Om den skadade är vid medvetande: skölj munnen med vatten.

Tel. vid olycksfall: 24 timmars-service: 020-99 60 00 (utland: +46 (0)8 33 70 43)

Varning

FMC

EXPRESS® 50 SX®

Ogräsmedel

**Reg. nr. 5430. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot ogräs i odlingar av vete, råg, havre, korn och rågvete.

Mot ogräs i odlingar av vall, med eller utan skyddssäd.

Mot ogräs i odlingar av timotejfrö under insäningsåret.

Betesdjur får ej släppas på behandlad betesmark tidigare än 7 dagar efter behandling.

Endast vårbehandling.

All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användning.

Verksamma ämne:

Tribenuronmetyl

(CAS: 101200-48-0)..... 500 g/kg (50 vikt%)

* Varumärke tillhör FMC Corporation och dess anslutna företag.

Innehåll: 150 g e

F-04146/31902 - SWEDEN

Importör och innehavare av godkännandet:

Chemnova A/S

Thyborønvej 78,

7673 Harboøre

Danmark

+46 (0) 703-653441

Satsnummer:

**Kan orsaka allergisk hudreaktion.
Mycket giftigt för vattenlevande
organismer med långtidseffekter.**

Använd skyddshandskar och skyddskläder.
VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål
och vatten.

Vid hudirritation eller utslag: Sök läkarhjälp.
Nedstänkta kläder ska tvättas innan de
används igen.

Samla upp spill.
Innehållet / behållaren lämnas till en godkänd
avfallsmottagare.

Förorena inte vatten med produkten eller dess
behållare (Rengör inte sprututrustning i
närheten av vattendrag / Undvik förorening
via avrinning från gårdsplaner och vägar).

**För att undvika risker för människors hälsa
och för miljön, följ bruksanvisningen.**

Formulering: Vattenlösligt granulat (SG)

Satsnummer och produktionsdatum: Se tryck på förpackningen.

Hållbarhet: Minst 2 år efter produktionsdatum.

FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta ut i friska luften. Sök läkare efter betydande exponering,
Konstgjord andning och / eller syrgas kan vara nödvändig.

Hudkontakt: Ta av förorenade kläder och skor omedelbart. Tvätta omedelbart
med tvål och mycket vatten. I händelse av hudirritation eller allergisk reaktion
kontakta läkare. Tvätta förorenade kläder innan de används på nytt.

Ögonkontakt: Skölj genast grundligt med mycket vatten, även under
ögonlocken. Använd tempererat vatten och håll ögonen öppna under
sköljningen. Om ögonirritation består, kontakta en ögonspecialist.

Förtäring: Uppsök läkare och visa etiketten om möjligt. Framkalla inte
kräkning såvida inte läkare eller giftinformationscentral uppmanar att göra
det. Om den skadade är vid medvetande: skölj munnen med vatten.

Tel. vid olycksfall: 24 timmars-service: 020-99 60 00 (utland:
+46 (0)8 33 70 43)

Varning

FMC

EXPRESS® 50 SX®

Ogräsmedel

**Reg. nr. 5430. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot ogräs i odlingar av vete, råg, havre, korn och rågvete.

Mot ogräs i odlingar av vall, med eller utan skyddssäd.

Mot ogräs i odlingar av timotejfrö under insäningsåret.

Betesdjur får ej släppas på behandlad betesmark tidigare än
7 dagar efter behandling.

Endast vårbehandling.

All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användning.

Verksamma ämne:

Tribenuronmetyl

(CAS: 101200-48-0)..... 500 g/kg (50 vikt%)

* Varumärke tillhör FMC Corporation och dess anslutna företag.

Innehåll: 150 g e

Importör och innehavare av godkännandet:

Chemnova A/S

Thyborønvej 78,

7673 Harboøre

Danmark

+46 (0) 703-653441

F-04146/31902 - SWEDEN

PRODUKTFAKTA**Medlets verkan:**

Ogräsmedel

Registreringsnummer:

5430

Behörighetsklass:

2L

Formulering:

Lösligt granulat (SG) med SX®-teknologi

Verksamt ämne:

Tribenuronmetyl 500 g/kg (50 vikt%)

ANVÄNDNINGSVILLKOR

En sammanfattning av de godkända användningsområdena för Express® 50 SX® följer i tabellen nedan. Observera att hela bruksanvisningen för produkten ska följas.

Gröda	Tidpunkt utv. stadium	Karenstid	Max antal beh.	Dos max g/ha	Anmärkingar
Vete, korn, råg, havre och rågvete med eller utan insädd av vall	BBCH 12-39 Endast vårbehandling		1	15 g/ha	<u>QBS! Sträsädd med insädd:</u> Dosen ska anpassas enligt instruktionerna nedan.
Timotej till utsäde	BBCH 12-39 Endast vårbehandling		1	15 g/ha	Endast under insäddningsåret
Betesvall	BBCH 12-39 Endast vårbehandling	7 dagar	1	15 g/ha	Får inte användas i etablerad slättevall.

Övriga villkor

- Betesdjur får inte släppas på behandlad mark tidigare än 7 dagar efter behandling (se ovan).

- Ett vindanpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds «Hjälpredan vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom» (Villkoret är till för att skydda vattenlevande organismer och växter utanför fältet).
- Skyddshandskar ska användas vid hantering av produkten samt vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med sprutvätskan (Andra hälsoskyddande åtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd).

Restriktioner

- Express® 50 SX® får inte användas i etablerad slättevall.
- Slättevallsinsädd som skördas samma år avrådes från behandling på grund av risk för stråförkortning. Slättevallsinsädd innehållande vitklöver och alsikeklöver avrådes från behandling med Express® 50 SX®.
- Kontrollera effekten av behandlingen genom att lämna en obehandlad yta på minst 25 kvadratmeter i fält.
- **Omsprutning/Omsädd:** Har sträsäden behandlats med Ally® Class 50 WG, Ratio® Super SX®, CDQ™ SX®, Harmony® 50 SX®, Express® 50 SX® eller Harmony® Plus 50 SX® så avrådes från omsprutning med dessa preparat. Vid omsädd på ett fält som behandlats med Express® 50 SX® kan endast sträsädd sås. Använd inte Ally® Class 50 WG, Ratio® Super SX®, CDQ™ SX®, Harmony® 50 SX®, Express® 50 SX® eller Harmony® Plus 50 SX® i den omsädda sträsädesgrödan.
- **Sorter:** Nytt sortmaterial utvecklas kontinuerligt inom varje gröda. Innan Express® 50 SX® används i en ny sort, kontrollera hos återförsäljaren att praktiska erfarenheter och/eller försöksresultat föreligger. Havresorten Matilda kan i vissa fall vara känslig, därmed avråder FMC från behandling i Matilda-havre.
- **Ljutfärgning:** Praktisk användning visar att risken för ljutfärgning minskar vid inblandning av MCPA, Ljutfärgning påverkar inte skörden negativt.

- **Stråförkortning:** Viss stråförkortning kan ibland uppkomma.

Bruksanvisning

Verkningsätt

Express® 50 SX® är en systemisk herbicid. De flesta förekommande örtogräs i stråsäd bekämpas effektivt. Tillväxten av ogräsplantorna avstannar omedelbart. Kloros, plantdöd och andra synliga förändringar på ogräsen kan iakttagas inom 1-3 veckor. De flesta motståndskraftiga ogräsarter som inte dödas undertrycks kraftigt av Express® 50 SX®. Express® 50 SX® är i huvudsak ett bladverkande medel men har en viss jordverkan. Express® 50 SX® ger god verkan även vid låga temperaturer ner till +5°C, ogräsen ska vara i tillväxt. Sprutning under mycket torra betingelser kan försämra resultatet varför en morgonbehandling gärna med dagg rekommenderas för att säkerställa en god effekt på bl. a. svinmålla.

Resistensrisk

Express® 50 SX® innehåller tribenuronmetyl som tillhör verkningsmekanismgrupp: **HRAC: B.**

När ogräsmedel med samma eller liknande verkningsätt används ensidigt på samma areal under en lång följd av år kan naturligt resistent exemplar av ogräs selekteras fram, föröka sig och bli dominerande på fältet.

Om ett ogräs är resistent mot ett sulfonylureamedel från HRAC grupp B, är det korsresistent mot andra medel med samma verkningsmekanism. Flera fall av resistens mot sulfonylureamedel har identifierats hos våtarv, åkerven, vallmo, renkavle, och enskilda fall hos dân och gullkrage.

Rekommendationer

- 1) Om resistens har konstaterats mot Express® 50 SX®, ombehandlas fältet snarast möjligt med ett annat, effektivt medel som har en annan verkningsmekanism mot denna ogräsart. Se nedan under förebyggande åtgärder.
- 2) Uppkomsten av resistens kan undvikas genom att alternera med, eller att blanda med, ogräsmedel med annat verkningsätt som är verksamt på samma ogräsarter.

Följ HRACs rekommendationer när du väljer en annan typ av produkt. En mångsidig växtföljd med effektiv ogräsbekämpning i varje gröda eller ett aktivt trädesbruk är också bra åtgärder mot uppkomst av herbicidresistens.

Ogräsarternas känslighet och dosering

Den bredaste och snabbaste ogräseffekten uppnås om behandlingen utförs mellan ogrärens 2-4 bladsstadium. Sprutning efter detta stadium kan dock ge tillfredsställande effekt, särskilt på de arter som står under «känsliga ogräs».

Behandlingstidpunkt

<u>Höstsäd, våren:</u>	Bäst effekt erhålles tidigt på våren så snart ogräsen börjat växa. Temperaturen bör dock lägst vara +5°C.
<u>Vårsäd, fastmarksjord:</u>	Bäst effekt erhålles om ogräsen är i hjärtbladsstadiet vilket ofta sammanfaller med grödans 2-3 bladsstadium.
<u>Vårsäd, mulljordar:</u>	Bäst effekt erhålles om de sent groende ogräsen är i hjärtbladsstadiet och de tidigast groende har 2-4 örtblad, vilket ofta sammanfaller med grödans 3-4 bladsstadium.

Jordtyp: Express® 50 SX® har god ogräseffekt på såväl lerjordar och sandjordar som på mulljordar.

Höstsäd

Endast vårbehandling.

	>85% effekt	70-85% effekt
Känsliga ogräs: Arvraps, baldersbrå, blåklint, dån, förgätmigej, kamomill, lomme, näva, penningört, plister, målla, vallmo, våtarv.	15 gram	11 gram
Mindre känsliga ogräs: Harkål, trampört, viol, åkerbinda, åkertistel ¹	-	15 gram

¹ Åkertisteln ska vara i 10 - 20 cm-stadiet vid spruttidpunkten.
Begränsad effekt (< 70%): Snärjmåra, Veronika.

Vårsäd

	>85% effekt	70-85% effekt
Känsliga ogräs: Arvraps, baldersbrå, dån, förgätmigej, kamomill, lomme, målla, näva, penningört, plister, våtarv, åkerpilört, åkersenap, åkerspergel.	11 gram	7,5 gram
Mindre känsliga ogräs: Jordrök, trampört, åkerbinda, åkertistel ¹	-	15 gram

¹ Åkertisteln ska vara i 10 - 20 cm-stadiet vid spruttidpunkten.

Havresorten Matilda kan i vissa fall vara känslig, därmed avråder FMC från behandling i Matilda havre.

Insådd av slåttervall

Observera att Express® 50 SX® inte får användas i etablerad slåttervall.

Slåttervallsinsådder av klöver / gräs, lusern

Bästa behandlingstidpunkt är när klöveren har 1-2 treväpplingar vilket är något senare än normal spruttidpunkt. Se figur nedan:

Klöverens utvecklingsstadier.

		Rätt tidpunkt
		
Hjärtbladstadiet	Spadbladstadiet	Treväpplingstadiet

Behandling kan ske i både slåttervallsinsådder i skyddssäd eller i renbestånd.
Slåttervallsinsådd som skördas samma år avrådes från behandling på grund av risk för strårförkortning.
Slåttervallsinsådd innehållande vitklöver och alsikeklöver avrådes från behandling med Express® 50 SX®.

Anpassa dosen till din insådd och ogräsförekomst enligt följande:

Insådd	Dos/ha
Gräs och rödklöver i blandning:	7,5 - 11 gram Express® 50 SX® + 0,5 l MCPA. Vid stor förekomst av spillraps, baldersbrå eller kamomill använd den högre dosen Express® 50 SX®.
Gräs och lusern eller enbart lusern eller timotejfrö insåningsåret:	7,5 gram Express® 50 SX® + 0,25 dl vätnedel/ 100 l vatten. Vid enbart gräsinsådd kan ogräseffekten förbättras genom en ökning av dosen till 11 gram.
Gräs, rödklöver och lusern i blandning:	7,5 gram Express® 50 SX® + 0,25 dl vätnedel/ 100 l Kan påverka rödklöver till viss del.

Ogräseffekter

Ogräseffekterna är något lägre än de effekter som redogörs under vårsäd under förutsättning att ogräsen inte börjat blomma vid spruttillfället.

Laktagelser efter behandlingen

Efter behandlingen stannar tillväxten upp i rödklöver och ängssvingel, och man kan skönja en svagt ljusgul färg på plantan, tydligast är detta i rödklöver. Efter att skyddsgrödan är tröskad och halmen bärgad kan man emellertid konstatera att plantorna återhämtar sig och tillväxten sätter igång. Den tillbakahållande effekten på insådden under skyddsgrödans utveckling kan dessutom vara en fördel. Vid en svag utveckling av skyddsgrödan riskerar klöver att växa igenom och skapa problem vid den kommande tröskningen.

Gräsinsådder

Gräsinsådder kan behandlas insåningsåret om Express® 50 SX® doseras på samma sätt som vårsträsäd utan insådd. Gräsinsådden bör dock ha ett blad vid behandlingstillfället. Ängssvingel är det känsligaste grässlaget men har i försöken återhämtat sig. All behandling skördeåret avrådes.

Permanent betesvall

Express® 50 SX® kan användas hela våren förutsatt att ogräsen är i tillväxt och att behandlingen görs innan blomning av ogräsen. Som regel är effekten bäst när bekämpningen utförs cirka 14 dagar efter en betesputsning. Karenstid: 7 dagar.

Dos: 15 gram Express® 50 SX® + 0,25 dl vätnedel/100 l vatten.

Känsliga ogräs är baldersbrå, hundkåx, lomme, maskros, smörblomma och våtarv. Mindre känsliga ogräs är nässla, skräppa och syra.

OBS! Betesgräset kan temporärt växtregleras. Vitklövern kan växtregleras starkare och temporärt uttunnas men återhämtar sig.

Beredning av sprutvätska

Fyll spruttanken till hälften med vatten, starta omrörningen och tillsätt erforderlig mängd Express® 50 SX®. Tillsätt sedan resten av vattnet. Sprutvätskan ska vara under omrörning vid transport och sprutningsarbete. Vid tillredning av sprutvätska får ingen vätska komma ut i avlopp, åar eller vattentäcker. Använd en biobädd eller en platta med uppsamling. Tillredd sprutvätska bör användas samma dag.

Vätmedel

Normalt rekommenderas tillsats av ett non-joniskt vätmiddel då Express® 50 SX® används ensamt. Dosen för vätmidlet är 0,5 dl per 100 l vatten, lägre dos vid sprutning i insädder (se separat rekommendation).

Vätskemängd

Rekommenderad vätskemängd 100-200 l/ha.

Spridningsteknik

Val av vätskemängder, storlek på munstycken, tryck och körhastighet ska säkra en jämn täckning av plantorna samt minimera avdriften. Vid spridning av Express® 50 SX® följ anvisningarna i broschyrerna "Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbruksspruta med bom". Denna finns att hämta på www.sakertvaxtskydd.se.

Rengöring av sprututrustning

Börja alltid sprutarbetet med en ren spruta. Kontrollera att det inte finns beläggningar eller rester i tanken, speciellt då många tankblandningar kan ge beläggningar. Läs etiketten för det sist använda medlet för rengöring av sprutan. De flesta beläggningar kan lösas upp genom att sätta sprutan i blöt med 0,5 l All Clear® Extra per 100 l vatten. För sprutning av alla medel gäller: Skölj tanken/sprutan efter att dagens sprutarbete är avslutat eller fyll tanken med vatten så sprutresten inte torkar in, även om samma medel skall användas nästa dag. Speciellt kan tankblandningar med "EC" formuleringar och/eller mikronäringsämnen ge beläggningar i tanken, som kan vara mycket svårt att få bort, om de torkar in.

Rengöring av sprututrustningen efter Express® 50 SX®:

FÖR ATT UNDVIKA SKADOR PÅ ANDRA GRÖDOR ÄN STRÅSÄD EFTER SPRUTNING MED PRODUKTEN, TVÄTTA NOGGRANT ALL UTRUSTNING OMEDELBART EFTER AVSLUTAD SPRUTNING, BÅDE INVÄNDIGT OCH UTVÄNDIGT, GENOM ATT FÖLJA PROCEDUREN NEDAN: Starta alltid med en ren tank och sprutsystem. Rengör utrustningen noggrant omedelbart efter användningen.

1. Tvätta noggrant och fullständigt alla tankens inre ytor, inklusive locket, med rent vatten (använd minst 10 % av tankens kapacitet), så att alla rester och avlagringar tas bort. Spola pump, filter och bom efter att silar, munstycken och filter har tagits bort (tvätta dessa separat). Töm ur resten av tvättvattnet från tanken.
2. Fyll sprutan med minimum 10 % av tankens kapacitet med rent vatten och tillsätt 0,5 liter All Clear® Extra per 100 liter vatten. Spruta ut lite av tvättvattnet genom bom och munstycken, så att dessa blötläggs. Låt stå i minst 15 minuter med omrörning och sköljning igång.
3. Töm sprutan. Upprepa spolning (min 10% av tankens kapacitet) och tömning.
4. Ta hand om sköljvattnet enligt nationella och lokala bestämmelser. Se till att tvätt- och sköljvattnet inte spolas ut så att det förorsakar skada på träd eller känsliga grödor, eller kan förorena yt- eller grundvattnet.
5. Munstycken och filter ska tas bort och rengöras separat med All Clear® Extra i samma koncentration som vid rengöring av sprutan.

Tomemballage

Tom förpackning får inte återanvändas. Preparatresten och brukade, ej rengjorda, förpackningar är farligt avfall och ska lämnas för destruktion. Kontakta kommunens miljö- och hälsoskyddsförvaltning för information om avfallshantering.

Rengjord förpackning kan lämnas till Svepretur. (Cheminova A/S, dotterbolag till FMC Corporation, är anslutet till SvepRetur, tel 0370-17385, info@svepretur.se). Allt tomemballage sköljs då omsorgsfullt (minst 3 ggr) med vatten som hålls i spruttanken och används vid bekämpningen.

Skyddsutrustning

Se också närmare anvisningar i produktens säkerhetsdatablad.

Ögonskydd: Skyddsglasögon med sidoskydd (EN166).

Handskydd: Skyddshandskar (nitril, 0,4 - 0,7 mm, klass 6, användningstid: > 480 min).

Kroppsskydd: Heltäckande skyddskläder typ 5 - 6 (EN ISO 13982-2 / EN 13034), gummitförkläde, gummistövlar av nitrilgummi (EN 13832-3/EN IS 20345)

Andningsskydd: Halvmask med partikelfilter FFP1 (EN 149).

Vid sprutning med traktor försedd med sluten förarhytt och luftfilter behövs normalt inte skyddskläder eller andningsskydd.

Allmänna hygienåtgärder: Undvik kontakt med hud, ögon och kläder. Avstå från mat, dryck, rökning och snusning vid arbetsplatsen. Får ej komma i kontakt med livsmedel eller djurfoder. Ta av nedsmutsade kläder. Förvara skyddsutrustning separat. Tvätta händerna före raster och omedelbart efter hantering av produkten. Duscha och tvätta alla kläder efter arbetspassets slut. Byt ut skadad utrustning.

Förvaring

Förvara produkten på en torr, sval och frostfri plats för att på bästa sätt bevara dess hållbarhet. Förvaras oätkomligt för barn, åtskilt från livsmedel och foder, samt på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening. Förvara alltid produkten i originalförpackningen.

Att beakta

Rekommendationerna för produktens användning är utarbetade genom fältförsök med normal variation av yttre betingelser. Tillverkaren fråntar sig ansvaret för oförutsedda omständigheter beträffande väder, jordart, resistens, användningssätt, blandning med andra produkter, nya sorter, och andra faktorer som kan påverka produktens effekt. Sådana faktorer kan ge oönskade symptom på grödan eller försämra ogräseffekten. Minskad dosering ger alltid osäkrare ogräseffekt och förutsätter optimala betingelser för att omsprutning skall undvikas. Tillverkaren kan ej heller hållas ansvarig för skada som uppkommer genom slarv eller oskicklig användning av produkten. Varans kvalitet garanteras endast om den erhållits och förvarats i sluten originalförpackning.

Köp av detta material medför inga rättigheter under patent i länder utanför Sverige.

© Registrerat varumärke av:

Ally®, All Clear®, Express®, Harmony®, CDQ™ SX®, Ratio®: FMC Corporation

FMC

